

ما اولین بار در ۱۹۷۴ برای حضور در جام جهانی ثبت نام کردیم و در دومین تلاش به جام رسیدیم. اما فاصله ۲۰ ساله بین دو صعود اول و دوم فوتبال ایران به جام جهانی مانع آن شد که بازیکنی از تیم ۱۹۷۸ بتواند بار دیگر رؤیای بازی در این بالاترین تورنمنت فوتبال جهان را عملی کند

این یعنی ارزش و اهمیت حضور در این تورنمنت و به طور طبیعی توجه ویژه برای رکورددارانش... چه کسانی رکورددار حضور در جام جهانی هستند؟ کسانی این شانس را دارند که این رکورد را بشکنند؟ سؤالاتی از این دست در بحبوحه جام جهانی ورد زبان همه فوتبالی‌ها بود و البته راهی برای برخی‌ها در فضای مجازی تا کلیک و فالوور جذب کنند! اما اطلاعاتی که به مردم می‌دادند الزامی برای درستی نداشت.... اگر می‌خواهید رکوردداران ایرانی جام جهانی را بشناسید با ما باشید!

ورکوردی برای فوتبال ایران داشت؟ اگر از منظر آمار و اعداد به این جام نگاه کنیم، جام ۲۰۲۲ جایگاهی ویژه در تاریخ دارد. برای نخستین بار ما توانستیم سه دوره متوالی به جام جهانی برسیم و کیست که نداند حضور در جمع بهترین تیم‌های دنیا خواسته تمام کشورهاست. همین حضور برای بسیاری کشورها و بازیکنان و مربیان رؤیا و آرزوست و می‌بینیم که با گذشت بیش از یک ماه از پایان جام هنوز بازیکنانی که در همین لیگ خودمان موفق به حضور در این میهمانی فوتبال نشده‌اند، روحیه و فرم مطلوب قبل از جام خود را به دست نیاورده‌اند.

جام جهانی ۲۰۲۲ بیست و دومین دوره برگزاری این تورنمنت بود. ۹۲ سالگی پیدایش این جام جهانی ششمین حضور ایران بود. ما در ۱۱ تجربه برای حضور در بزرگ‌ترین ویتترین جام جهانی کفه ترازوی ۵۰-۵۰ را برای نخستین بار به نفع خود سنگین کردیم. حالا جام جهانی تمام شده و همه نتایج و پیامدهایش را هم فراموش کردند. در خوشبینانه‌ترین حالت به ناکامی تیم ملی در صعود به دور دوم اشاره می‌شود و می‌بینیم که هنوز تکلیف نیمکت تیم ملی هم مشخص نیست! اما این جام برای ما مثبت بود یا منفی؟ در تاریخ چه جایگاهی دارد و چگونه از آن یاد خواهد شد؟ آیا دستاورد

فرصت جهانبخش برای تاریخ‌سازی

رکوردداران ایران
در جام جهانی

وقفه ۲۰ ساله

ما اولین بار در ۱۹۷۴ برای حضور در جام جهانی ثبت نام کردیم و در دومین تلاش به جام رسیدیم. اما فاصله ۲۰ ساله بین دو صعود اول و دوم فوتبال ایران به جام جهانی مانع آن شد که بازیکنی از تیم ۱۹۷۸ بتواند بار دیگر رؤیای بازی در این بالاترین تورنمنت فوتبال جهان را عملی کند. حتی برای ۲۲ ساله‌هایی چون ابراهیم قاسمیور یا حسن نظری هم این امکان وجود نداشت و حسرت آنها ابدی شد....

مردان مرد

یکی از بزرگ‌ترین ویژگی‌های مردان بزرگ و تاریخ‌ساز، پایداری و استقامت آنهاست. آنها هرگز ناامید نمی‌شوند و برای رسیدن به هدف هرگونه فداکاری که لازم باشد، می‌کنند. وقتی ایران به جام جهانی ۲۰۰۶ رسید دو بازمانده از جام جهانی ۱۹۹۸ را همراه خود می‌دید. هرچقدر حضور مهدی مهدوی کیا - که در ۳۱ سالگی جام جهانی اول را تجربه کرد و در آن زمان موفق‌ترین لژیونر ایران در اروپا بود - قابل پیش‌بینی بود، این مسیر برای علی دایی برعکس شده بود. او در آستانه ۳۸ سالگی زیر فشار شدید انتقادات قرار داشت اما هر بار با گلزنی و درخشش همه را ساکت می‌کرد. به این ترتیب علی دایی و مهدی مهدوی کیا به نخستین فوتبالیست‌های ایرانی می‌بدل شدند که طعم حضور در دو جام جهانی را چشیدند.

دو سلیمانی به دنبال سوپر سامی

در جام جهانی ۲۰۰۶ عربستان سعودی اسطوره‌اش را به بالاترین افتخار ممکن رساند. سامی جابر برای چهارمین بار به جام جهانی رفت تا در منطقه غرب آسیا رکورددار و به جمع استثناها بپیوندد. آن زمان عربستان یکی از بهترین مدافعان چپ فوتبال آسیا را در اوج جوانی در اختیار داشت، حسین عبدالغنی سلیمانی که همه می‌گفتند رکورد سوپر سامی - لقب سامی جابر - را خواهد شکست. عبدالغنی تا ۴۱ سالگی هم فوتبال بازی کرد اما دست تقدیر چنین بود که یک سلیمانی دیگر از ایران در اوج جوانی شانس رسیدن به رکورد سامی جابر را پیدا کند....

رکورد مسعود شجاعی

مسعود شجاعی سلیمانی کشف برانکو ایوانکوویچ بود. مرد کروات در هفته‌های منتهی به جام جهانی ۲۰۰۶ این جوان را وارد فهرست مسافران ایران کرد و همه جا می‌گفت او بزرگ‌ترین پدیده فوتبال ایران خواهد شد. البته برانکو در جام جهانی به مسعود شجاعی جوان بازی نداد اما امروز همین بازیکن صاحب رکوردی منحصر به فرد است. شجاعی با ۸۶ بازی ملی در فهرست رکوردداران جزو ده نفر اول نیست، اما اولین فوتبالیست ایرانی است که سه بار جام جهانی را تجربه کرده است.

ضربه از خودی!

جام جهانی ۲۰۱۸ برای کاپیتان شجاعی می‌توانست چهارمین جام جهانی باشد و جالب اینکه این خود او بود که این فرصت را از ایران و مسعود شجاعی دریغ کرد! مسعود شجاعی ستاره تیم علی دایی در مسیر رسیدن به جام جهانی ۲۰۱۰ بود، در اوج فوتبالش که در لالیگا می‌درخشید. او در بازی مقابل کره جنوبی - رقیب مستقیم ما برای صعود - در ورزشگاه آزادی و در شروع نیمه دوم خیلی کودکانه از زمین اخراج شد تا تیم ایران دایی را هم از دست بدهد.

افشین قطبی هم که با شعار شناخت کره مثل کف دستش هدایت تیم ملی را بر عهده گرفته بود، حتی از پس کره شمالی هم برنیامد تا داغ جام جهانی آفریقای جنوبی به دل مسعود بماند. جالب اینکه این تنها ضربه از خودی نبود که شجاعی خورد، او در جام جهانی ۲۰۱۸ کاپیتان جوانانی بود که امروز کاپیتان‌های تیم ملی هستند و به رکوردش رسیده‌اند!

بازمانده

فاصله هشت ساله بین دو جام جهانی ۲۰۰۶ و ۱۹۹۸ باعث شد تا علی دایی انگیزه برای ماندن پیدا کند. شهریار تمام رکوردهای ملی ایران و رکورد گل جهان را هم شکست. او به‌عنوان سرمربی به جام جهانی نرسید اما الگویی برای دیگران شد که تا جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل در اوج بمانند. این بار فاصله هشت ساله بین دو حضور بازمانده‌های بیشتری داشت؛ امیرحسین صادقی، جواد نکونام، آندرانیک تیموریان و البته مسعود شجاعی با دومین حضور در جام جهانی به رکورد دایی و مهدوی کیا رسیدند.

دستاورد بزرگ کی‌روش

نسلی که کی‌روش از جام جهانی ۲۰۱۴ به تیم ملی تزریق کرد بعد از هشت سال مثل آب خوردن و در اوج بلبشوی قدراسیون، ما را به جام جهانی رساند!

کی‌روش برای اولین بار در تاریخ ما را دو دوره متوالی به جام جهانی برد و در تیمی که به روسیه ۲۰۱۸ برد این بار نفرات بیشتری طعم دومین جام جهانی را می‌چشیدند؛ کاری که در ۲۰۲۲ تکرار کرد....

احسان حاج‌صفی، کریم انصاری فرد، پژمان منتظری، رضا قوچان‌نژاد، علیرضا جهانبخش و اشکان دژاگه در ۲۰۱۸ وارد فهرست دو جامه‌ها شدند. مسعود شجاعی هم به نخستین بازیکنی تبدیل شد که در سه جام جهانی همراه تیم ملی بوده است. اما در ۲۰۲۲ حاج‌صفی، انصاری فرد و جهانبخش به رکورد شجاعی رسیدند و حالا تجربه سه جام را دارند. بیرانوند، میلاد محمدی، عزت‌اللهی، پورعلی گنجی، طارمی، امیری، قدوس، چشمی، ترابی، مجید حسینی، سردار آزمون، امیر عابدزاده و رامین رضاییان نیز به جمع دو جامه‌ها پیوستند.

رؤیایرادی کاپیتان

همه می‌دانیم که دراگان اسکوچیچ نمی‌خواست کاپیتان‌های اول و دوم ایران را به جام جهانی ۲۰۲۲ قطر ببرد. احسان حاج‌صفی و کریم انصاری فرد در این فوتبال به هر آنچه می‌خواستند رسیده بودند، اما حاضر بودند همه داشته‌هایشان را بدهند و شانس برابر برای رقابت با دیگران و حضور در جام جهانی داشته باشند. حالا آنها به آرزویشان رسیده‌اند. در کنار این دو، کاپیتان سوم ایران یعنی علیرضا جهانبخش نیز سومین جام جهانی خود را تجربه کرد. وقتی بدانیم جهانبخش هنوز ۲۹ ساله نشده، آن وقت ارزش کار کی‌روش در میدان دادن به امثال او یا سردار آزمون و دیگران مشخص می‌شود. جهانبخش براحتی می‌تواند به رکورد سامی جابر برسد....

رکورد یا تأثیرگذاری؟

هیچ کس به بزرگی اسامی که ذکر شد تردیدی ندارد. مگر می‌توان از اسم علی دایی، مهدی مهدوی کیا، جواد نکونام یا مسعود شجاعی به‌سادگی گذشت؟ مگر

فاصله هشت ساله بین دو جام جهانی ۲۰۰۶ و ۱۹۹۸ باعث شد تا علی دایی انگیزه برای ماندن پیدا کند. شهریار تمام رکوردهای ملی ایران و رکورد گل جهان را هم شکست. او به‌عنوان سرمربی به جام جهانی نرسید اما الگویی برای دیگران شد که تا جام جهانی ۲۰۱۴ برزیل در اوج بمانند

می‌توان دستاوردهای علیرضا جهانبخش، کریم انصاری فرد یا سردار آزمون و مهدی طارمی را زیر سؤال برد؟

اما سواي تمام درخشش‌ها، واقعیت این است که هیچکدام از این بزرگان نتوانستند در دور نهایی جام جهانی و همان سه بازی مرحله گروهی - که معمولاً مآس از آن با جام خداحافظی می‌کنیم - تأثیر خاصی روی نتیجه بگذارند. ما در جام جهانی ۱۹۷۸ دو گل زدیم و یک امتیاز گرفتیم. ایرج دانایی‌فر و حسن روشن گلزنان ما بودند و گل دانایی‌فر بازی با اسکاتلند مساوی شد. در جام جهانی ۹۸ نخستین پیروزی ایران به دست آمد، در بازی قرن برابر آمریکا با گل‌های حمید استیلی و مهدوی کیا که باز هم تنها گل‌های ما در سه بازی جام جهانی بود.

در جام جهانی ۲۰۰۶ دوباره سهم ما دو گل و تنها یک امتیاز شد، در شکست ۳ بر یک برابر مکزیک، یحیی گل محمدی گل زد و برابر آنگولا سهراب بختیاری‌زاده تنها امتیاز ما را با گلش گرفت. ما با گل محمد نصرتی - دیگر مدافع ما - به این جام جهانی رسیدیم و در جام جهانی هم فقط مدافعان گل زدند!

در جام جهانی ۲۰۱۴ دوباره سهم ما تنها یک امتیاز شد، تساوی بدون گل برابر نیجریه و تنها گل رضا قوچان‌نژاد - که خودش با گلزنی در اولسان ایران را به جام جهانی رسانده بود - در شکست ۳ بر یک برابر بوسنی. در جام جهانی ۲۰۱۸ روسیه نیز گل کریم انصاری فرد به پرتغال وقتی با ناکامی در صعود همراه شد، طعم و مزه‌ای نداشت.

اما در ۲۰۲۲ ما ابتدا ۶ بر ۲ به انگلستان باختیم و مهدی طارمی تبدیل به اولین دو گل‌ه تاریخ در جام جهانی شد، سپس با دو گل چشمی و رضاییان ولز را بردیم و در نهایت با یک گل به آمریکا باختیم....